

ÅRSPLAN FOR KNAUSEN BARNEHAGE 2026

Glade voksne, glade barn

Sammen for den gode barndom

INNHOLD

INNHOLD.....	2
VELKOMMEN TIL KNAUSEN BARNEHAGE	3
BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT	4
VISJON OG MOTTO	4
Først i rekka	4
Glade voksne, glade barn – sammen for den gode barndom	4
SATSNINGSOMRÅDER I KNAUSEN BARNEHAGE.....	5
Lek.....	5
Språk og kommunikasjon	6
MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT	7
LIVSMESTRING OG HELSE	8
OMSORG, DANNING OG LÆRING	9
BARNES MEDVIRKNING	10
PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	11
SAMARBEID, OVERGANGER OG TILVENNING	12
TRADISJONER I KNAUSEN BARNEHAGE	13

VELKOMMEN TIL KNAUSEN BARNEHAGE

Knausen barnehage har 54 plasser i alderen 0 – 6 år, fordelt på tre avdelinger. Avdelingene heter Bjørnehiet, Harepus og Grubestua. Barnehagen ligger på tettstedet Hesseng i Sør – Varanger kommune. Naturen befinner seg i og rundt barnehagen, og består av skog, myr, knauser, fjell og vann. Barnehagen har etablert naturplass med lavvo og gapahuk i umiddelbar nærhet. Vinterstid har vi i samme område en flott akebakke, gode skiløyper og grillhus til disposisjon. Vi i Knausen barnehage ønsker alle barn, foreldre/foresatte og ansatte velkommen til barnehagen vår.

Kontaktinformasjon:

Enhetsleder Anne – Christine Mikkola 92605111 / ecm@svk.no

Hessengveien 23, 9912 Hesseng

Avdeling Bjørnehiet: 46 61 19 93

Avdeling Harepus: 46 62 17 50

Avdeling Grubestua: 46 61 17 60

MAUREN

Liten?

Jeg?

Langt ifra.

Jeg er akkurat stor nok.

Fyller meg selv helt

På langs og på tvers

Fra øverst til nederst.

Er du større enn deg selv

Kanskje?

Inger Hagerup

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Barnehagens samfunnsmandat er fastsatt gjennom styringsdokumentene Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (Barnehageloven 2020, §1 Formål, s. 15).

Rammeplan for barnehager inneholder tydelige mål, krav og plikter i møte med barnehagen som lærende organisasjon. Målet med rammeplanen er at alle barnehagebarn skal få et godt pedagogisk tilbud, uansett hvilken barnehage de går i. Rammeplanen gir personalet forpliktende rammer for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

Gjennom årsplanen har vi som mål å omsette rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis. Årsplanen er personalets arbeidsverktøy og gir konkret informasjon om våre målsettinger og satsningsområder denne perioden. Hvordan vi arbeider med rammeplanens innhold og fagområder blir synliggjort gjennom månedsplaner og vurderinger som sendes til foresatte månedlig.

VISJON OG MOTTO

Først i rekka

Sør - Varanger kommune har en felles visjon om at barnehagene skal være «Først i rekka» bl.a. med tanke på tidlig innsats og kvalitet i tilbudet.

Glade voksne, glade barn – sammen for den gode barndom

I Knausen barnehage har vi som motto «Glade voksne, Glade barn – sammen for den gode barndom». I Knausen barnehage skal vi legge til rette for omsorgsfulle relasjoner som grunnlag for trygghet, trivsel, glede og mestring – hos barn, foreldre og ansatte. Vårt hovedsatsningsområde er lek. Vi skal bidra til et godt og allsidig lekemiljø for alle barn. Gjennom leken vil vi at barna skal oppleve samhörighet med andre og mulighet for å utvikle robuste relasjoner og vennskap.

SATSINGSOMRÅDER I KNAUSEN BARNEHAGE

Lek

«Lek skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling» (Rammeplan for barnehagen 2017).

Vårt hovedsatsningsområde er lek. Vi har fokus på å bidra til et godt og allsidig lekemiljø for alle barn. Gjennom leken vil vi at barna skal oppleve samhørighet med andre og mulighet for å utvikle robuste relasjoner og vennskap. Barna kan i kraft av leken erfare balansen mellom å ivareta egne behov og ta hensyn til andre. I et godt lekemiljø sammen med andre, vil vi at hvert enkeltbarn skal få et positivt selvbilde og tro på seg selv.

Gjennom deltakelse i mindre lekegrupper får barna oversikt, struktur og trygghet samt mulighet for å verne om – og videreutvikle leken og egen lekekompetanse.

Alle ansatte er deltakende i Regional ordning for barnehagebasert kompetanseutvikling (Rekomp) i Sør – Varanger barnehagene. Partnerskapet med UiT Norges arktiske universitet er etablert for perioden 2025 – 2026. Tema for perioden er leken som fenomen, lekemiljø og barnehagevandring.

Slik arbeider vi:

- Personalet innehar kunnskap om lek.
- Personalet reflekterer over egen rolle i møte med barns lek.
- Personalet støtter og fremmer barnas initiativ i leken.
- Personalet legger til rette for et inspirerende og allsidig lekemiljø, både ute og inne.
- Personalet gir barna felles opplevelser som grunnlag og inspirasjon i lek.
- Personalet bidrar med lekeideer og materiell for progresjon i lek.
- Personalet legger til rette for mindre lekegrupper, for å bidra til vennskap og gode relasjoner.
- Personalet observerer, tilrettelegger, veileder og deltar ved behov i lek slik at gode samspillsmønstre opprettholdes.

Språk og kommunikasjon

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening» (Rammeplan for barnehagen 2017).

I barnehagen skal barna oppleve et variert og utviklende språkmiljø, der alle gis mulighet til å uttrykke seg, både verbalt og nonverbalt. I et slikt mangfold av ulike uttrykksformer vil barna kunne erfare en meningsfull dialog og kommunikasjon med andre.

Slik arbeider vi:

- Personalet er bevisst sin rolle som gode rollemodeller og språklige forbilder.
- Personalet støtter, stimulerer og følger opp enkeltbarn og barnegruppa som helhet med tanke på språkarbeid og språkutvikling.
- Personalet legger til rette for spontane og daglige lesegrupper for enkeltbarn og grupper av barn.
- Daglige samlingspunkt for barna, hvor innholdet er sammensatt av ulike hverdagsbegreper, temaarbeid, sanger, rim, regler, fortellinger / eventyr og eksperimenter.
- Samtaler rundt hverdagsaktiviteter, refleksjon og undring rundt det barna er opptatt av samt det de observerer og erfarer i livet.
- Ukentlig førskolegruppe for de eldste barna.
- Bilder, symboler, tall og bokstaver som visuell støtte i hverdagen.
- Spill og leker, tilpasset alder, variasjon og tilgjengelig.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på (Rammeplan 2017).

Bevissthet om egen kultur og kulturbakgrunn er med på å forme og utvikle barnets identitet og tilhørighet. Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet. Samisk kultur er en del av vår felles kulturarv og skal synliggjøres i barnehagen.

Slik arbeider vi:

- Personalet innehar kunnskap om enkeltbarnets kulturbakgrunn.
- I hverdagssamtaler bidrar personalet til at alle barn får bevissthet rundt barnehagens kulturmangfold.
- Personalet bidrar til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøring av den enkeltes verdi i fellesskapet.
- Gjennom samarbeid med kulturskolen får barna tilbud om formidling av samisk kultur gjennom sagn, joik og språk i løpet av barnehageåret.
- Personalet legger til rette for årlig markering av FN dagen i barnehagen. FN er en forkortelse for De forente nasjoner og er en verdensorganisasjon som arbeider for at vi skal leve sammen i fred. Vi har i perioden blant annet fokus på Barns rettigheter og menneskerettigheter i form av barnehagens rettighetskort.

LIVSMESTRING OG HELSE

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd» (Rammeplan 2017).

I barnehagen skal det være nulltoleranse for krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen skal følge med - og har plikt til å melde fra ved mistanke om noen barn ikke har en trygg og god hverdag i barnehagen. For å være best mulig rustet er det viktig å jobbe med relasjoner mellom barna og mellom voksne og barn i barnehagehverdagen.

Slik arbeider vi:

- Personalet skal arbeide forebyggende slik at alle barn opplever å være i et respektfullt og inkluderende miljø.
- Personalet reflektere over egne holdninger for på best mulig måte fremme likeverd.
- Personalet bidrar til at barna kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile. Barnehagen skal sikre barna godt organiserte og sunne måltider. Måltidene skal integreres som en del av virksomheten, hvor pedagogiske, sosiale og trivsels situasjoner skal ivaretas. Maten som serveres skal være i henhold til helsedirektoratets faglige retningslinjer for mat og måltider i barnehagen.
- I arbeidet med mobbing, vold og seksuelle overgrep tar vi utgangspunkt i Sør – Varanger kommunes overordnede plan for inkluderende barnehagemiljø. Her beskrives handlingsplaner for forebygging, avdekking og håndtering av mobbing, vold og seksuelle overgrep mot barn i barnehagen. Handlingsplanene skal sikre tilstrekkelig kunnskap og kjennskap til rutiner og prosedyrer hos personalet.
- Hjertesamlinger er en metode der vi gjennom systematiske samtaler og utvalgte temaer som berøringer, følelser, mobbing og vennskap, hemmeligheter og kroppen. Dette hjelper barna til å utvikle språk og handlingskompetanse til å fortelle om det som kan oppleves vanskelig. Barn som har begrepene på plass vil lettere kunne si ifra om ting som ikke oppleves greit.
- Kroppskort er et verktøy som vi kan bruke som støtte i samtaler med barn for å gi dem kunnskap om hva som er greit og ikke greit. Alle slike samtaler tar utgangspunkt i barnas innspill, og tilpasses barnegruppa.

OMSORG, DANNING OG LÆRING

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Rammeplan 2017).

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barn – barn, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Barna skal oppleve personalet som nære omsorgspersoner og bli sett og møtt ut fra egen personlighet, egne interesser, kompetanse og utviklingsnivå. Barna skal oppleve mestring, og utvikle en god selvfølelse samtidig som de lærer å ta hensyn til, og ha respekt for andre. Barna skal føle at de er en betydningsfull og viktig del av fellesskapet, samt føle tilhørighet og tilknytning til barn og voksne i barnehagen. Personalet skal arbeide for å fremme vennskap og gode relasjoner for alle barn.

Slik arbeider vi:

- Personalet møter barna med en anerkjennende holdning, som gir rom for ulikheter.
- Personalet tar barna på alvor; respektere, hjelpe, støtte, motivere og utfordre dem. Se, lytte, gi fysisk kontakt og ha tid til det enkelte barn.
- Personalet tar barna med i diskusjoner som gjelder barnas egen hverdag.
- Interesserte, engasjerte og reflekterte ansatte skal være gode modeller og forbilder i barnehage hverdagen.
- Gjennom personalmøter / avdelingsmøter / planleggingsdager reflekterer personalet over hvordan vi møter barn (observasjon, praksisfortelling).

BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet (Rammeplan 2017).

Barn har rett til medvirkning i egen barnehagehverdag. Personalet skal legge til rette for medvirkning tilpasset alder og forutsetning. De eldste barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet.

Slik arbeider vi:

- Personalet viser respekt og lydhørhet for barnas ønsker og behov, både gjennom å lytte til verbale ytringer og ved å lese kroppsspråk og signaler.
- Personalet legger til rette for lek og aktiviteter med utgangspunkt i barnas interesser og ønsker.
- Personalet tar barna med i diskusjoner som omhandler barnas egen hverdag.
- De eldste barna gis mulighet til å delta i planlegging og vurdering av lek, aktiviteter og ulike tema, og være involvert i diskusjonen rundt regler og grenser i barnehagen.
- Regler og grenser er forutsigbare, og gjennomløpende gjenstand for diskusjoner i barne- og personalgruppa.

DIGITALE VERKTØY

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn» (Rammeplan 2017).

Slik arbeider vi:

- Personalet tar i bruk digitale verktøy i barnehagehverdagen; tar bilder/ bruker nettet for undersøkelse, refleksjon, undring og utforsking.
- Personalet legger til rette for at barna kan ta egne bilder i barnehagehverdagen, som grunnlag for medvirkning, dokumentasjon og som en digital uttrykksform.
- Personalet gjør bruk av digitale verktøy i språkarbeid; ulike spill og tekst / bildeskaping.
- Personalet legger til rette for at ulike digitale verktøy er tilgjengelig i barnehagen; pc, prosjektor, nettbrett og kamera / mobiltelefon.
- Personalet utøver digital dømmekraft ved å følge felles retningslinjer for personvern og vise hensyn til andre på nett.

PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen (Rammeplan 2017).

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som planlegges, dokumenteres og vurderes jevnlig. Arbeidet bygger på barnehageloven, rammeplanen, barnehagens tradisjoner, barnas interesser og personalets faglige observasjoner. Barn og foreldre skal ha reell medvirkning i planleggings- og vurderingsarbeidet.

Slik arbeider vi:

- Personalet følger systematisk med på barnas trivsel, utvikling og samspill, og bruker observasjonene som grunnlag for pedagogiske valg.
- Rammeplan, årsplan, periodeplaner og fortløpende vurderinger danner fundamentet for den langsiktige og daglige planleggingen.
- Hver avdeling utarbeider mål og innhold for sine periode- og månedsplaner, basert på vurderinger av barnegruppen og barnas medvirkning. Pedagogisk leder har ansvar for at målene i hver periodeplan vurderes systematisk, og at vurderingene brukes aktivt i videre planlegging og justering av praksis.
- Refleksjon over praksis inngår som en naturlig del av personalmøter, avdelingsmøter og planleggingsdager.
- Barns perspektiver løftes frem gjennom samtaler, deltakelse i samlingsstunder og dokumentasjon av deres uttrykk og erfaringer.
- Foreldresamarbeidet ivaretas gjennom daglig dialog, foreldresamtaler og deltakelse i samarbeidsutvalg.
- Personalets kompetanse videreutvikles gjennom kurs, veiledning og refleksjonsarbeid for å sikre kvalitet og felles pedagogisk retning.

SAMARBEID, OVERGANGER OG TILVENNING

Foreldrene/foresatte er våre viktigste samarbeidspartnere for at barnet skal få et godt tilbud i barnehagen. Barnehagen og foreldre har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Gjennom et nært og kontinuerlig samarbeid skal vi ta de riktige beslutninger for barnet. Samarbeid og dialog skjer i hente- og bringesituasjonene daglig, gjennom foreldresamtaler og i foreldremøter.

Barnehagen har også et foreldreråd som består av alle foreldre/foresatte i barnehagen, og et samarbeidsutvalg hvor foreldre/foresatte er representert. Foreldre/foresatte har rett til medvirkning i tilretteleggelsen av barnehagens tilbud. Både på enkeltbarn og gruppe nivå.

Overgangen fra barnas hjem og til barnehagen er ofte barnets første møte med samfunnet utenfor. Barnehagene i Sør-Varanger har etablert en frivillig ordning hvor alle barn og foreldre/foresatte får tilbud om tidlig tilvenning til barnehage. Ny forskning viser at det er fornuftig å bli kjent med barnehagen i god tid før oppstart. Overganger innad i barnehagen skjer over tid. Barn og foreldre/foresatte får i god tid beskjed om avdelingsbytte. Barnet får tilbud om å delta i måltider, lek og aktiviteter på sin nye avdeling. Dette for å bli trygg og kjent, ofte sammen med andre barn og personale som det allerede har en relasjon til. Overgangssamtaler med hjemmet og mellom de to pedagogiske lederne er viktig for å møte barnet på beste måte.

Overganger mellom barnehager skjer i forhold til bytte av barnehage. Besøk til den nye barnehagen deles vanligvis mellom barnehagen og hjemmet. Overgangssamtale etter samtykke fra foreldre, blir gjennomført barnehagene i mellom. Dette for at barnet skal få en best mulig oppstart i sin nye barnehage. Overgang barnehage og skole foregår det siste året før skolestart. Sør-Varanger kommune har laget en overordnet plan for samarbeidet, og hver skole og barnehage lager sin egen lokale plan. Målet er å tilrettelegge for et helhetlig og individuelt læringsløp, som ivaretar det enkelte barns behov for en trygg og god overgang. Besøk på skole og SFO, samt besøk mellom barnehagene som har barn som skal begynne på den samme skolen blir gjennomført. I tillegg overgangssamtaler mellom barnehage og skole hvor viktig informasjon blir overbrakt om enkeltbarnet etter samtykke fra foreldre/foresatte.

Andre samarbeidspartnere i laget rundt barn og barnehage er PPT, barneverntjenesten, helsestasjonen, fysioterapitjenesten, BUP og flyktningetjenesten med flere.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

<https://www.sor-varanger.kommune.no/barnehage.397880.no.html>

TRADISJONER I KNAUSEN BARNEHAGE

Måneder	Tradisjoner	Foreldreaktiviteter
AUGUST Sensommer/ Čákčageassi	Oppstart av nytt barnehageår og tilvenning	
SEPTEMBER Høst/Čákča	Brannvernuke, brannstasjon og Bjørnis Brannvernøvelse med barna	Høsttreff på naturplassen for barn og foreldre i regi av SU
OKTOBER Høst/Čákča	Besøk av politi, refleksbruk Besøk av ambulanse, førstehjelp FN dagen	Foreldremøte
NOVEMBER Mørketid/Skábma	Foreldrekafe (kulturkafé) hvor inntektene går til valgfri organisasjon. Mørketidsmarkering	Kulturkafé
DESEMBER Mørketid/Skábma	Adventsstund Luciamarkering Nissefest	Luciamarkering 13. desember førskolegruppa, for førskoleforeldre
JANUAR Vinter/Dálvi	Solfest	
FEBRUAR Vinter/Dálvi	Samefolkets dag Fargefest	
MARS Vårvinter/Gidđadálvi	Barnehagedagen	Vintertreff i akebakken for barn og foreldre i regi av SU
APRIL Vårvinter/Gidđadálvi	Påske Barnehagekunstutstilling	Foreldrefrokost
MAI Vår/Gidđa	Brannvernøvelse med barna Naturvern: Søppelplukking i vårt nærmiljø 17. mai	Dugnad i regi av SU
JUNI Vårsommer/Gidđagea ssi	Sommerfest Avslutning for førskolegruppa Heldagstur for førskolegruppa	Sommerfest Sommeravslutning førskolegruppa, for førskoleforeldre
JULI Sommer/Geassi	Sommerplan	